

สรุปสาระสำคัญการจัดทำบัญชีข้อมูล

การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ให้เป็นไปตามความในมาตรา 7 (2) (9) และมาตรา 8 ตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ข้อ 4 (6) และประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ ข้อ 5

คำนิยาม

ระบบบัญชีข้อมูล คือ ระบบโปรแกรมประยุกต์ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน เช่น การจัดการชุดข้อมูล การจัดการคำขอ信息公开 การค้นหาข้อมูล การเชื่อมต่อ API (การทำหน้าที่โดยส่วนราชการและภาคเอกชน)

บัญชีข้อมูล คือ เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูล ที่จำแนกแยกแยะโดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบคลุมของหน่วยงานของรัฐ (ที่มา: ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สสช.)

ชุดข้อมูล คือ การทำบัญชีจากหลายแหล่งรวม เพื่อจัดเป็นชุดให้ตรงตามลักษณะโครงการของหน่วย หรือจากการใช้ประโยชน์ของข้อมูล (ที่มา: ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ)

ข้อมูล คือ สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวเก็บรวบรวมหรือเรื่องอื่นใด ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผู้อธิบายการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพถ่ายดาวเทียม พลัง การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือตรวจวัด การสำรวจระยะไกล หรืออีกอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ (ที่มา: ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ)

คำอธิบายชุดข้อมูล หรือ Metadata คือ ข้อมูลที่ใช้อธิบายสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยระบุรายละเอียดแหล่งข้อมูล และคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลทราบว่าข้อมูลมาจากแหล่งใด มีรูปแบบอย่างไร ช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล และใช้ประโยชน์ในการจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ของหน่วยงาน และของประเทศ และสนับสนุนให้เกิดการเปิดเผย เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (ที่มา: (ร่าง) คำอธิบายข้อมูลหรือเมตาดาตา (Metadata) สำหรับชุดข้อมูลภาครัฐ)

ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้โดยอิสระ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่และแจกวิจัยได้โดย立刻ตามแต่ต้องระบุแหล่งที่มาหรือเจ้าของงานและต้องใช้สัญญาอนุญาต หรือเชื่อมโยงเดียว กับที่มาหรือตามเจ้าของงานกำหนด (ที่มา: ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ)

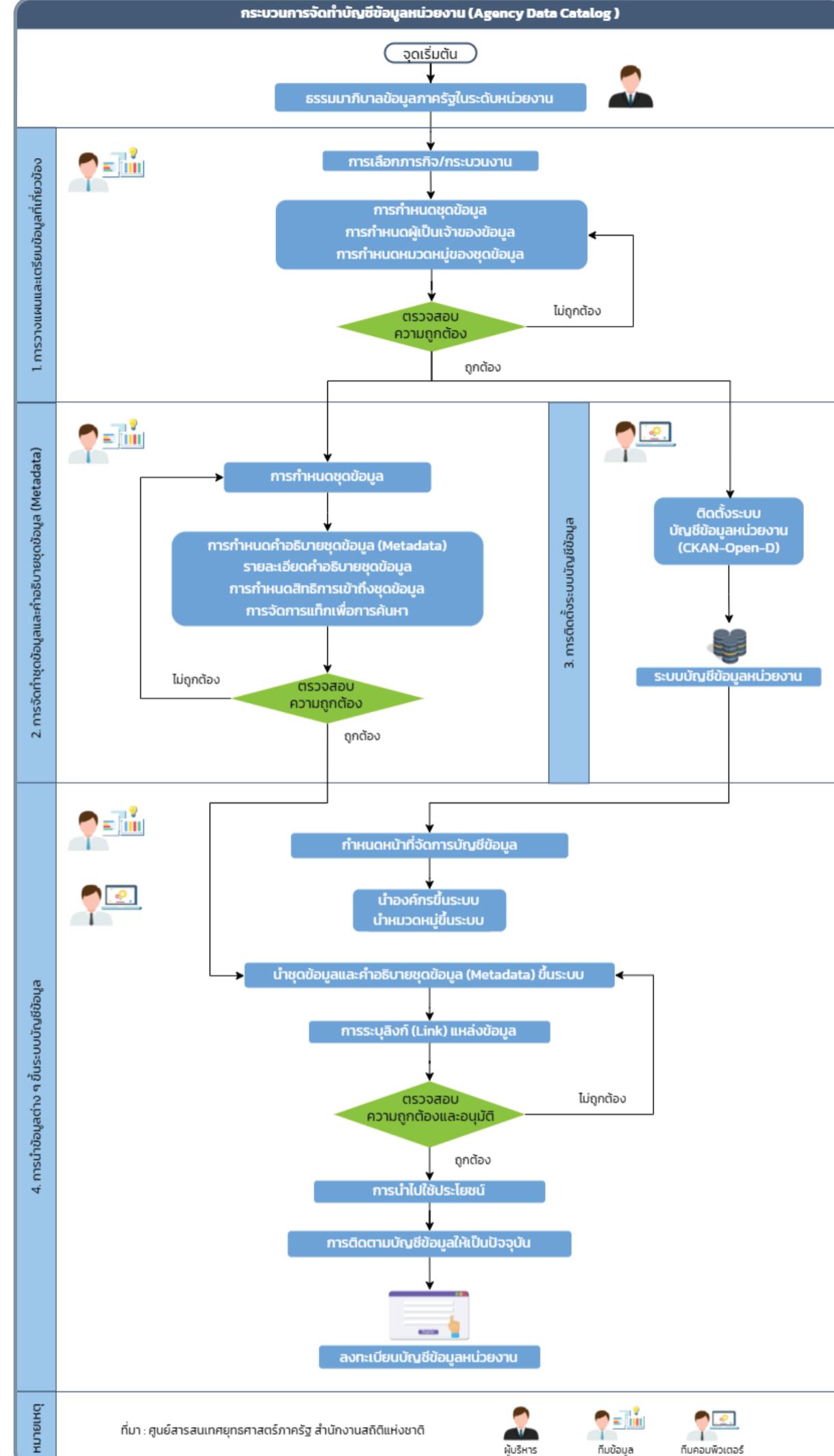
ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่เปิดเผยโดยรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมาย ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เพย์พร์ กำช้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัด วัตถุประสงค์ (ที่มา: ประกาศคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจดิจิทัล เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ)

ข้อมูลสาธารณะ: คือ ข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ สามารถนำไปใช้ได้โดยอิสระ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น (ที่มา: ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เรื่อง หมวดหมู่ของข้อมูล)

ข้อมูลส่วนบุคคล คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ข้อมูลการศึกษา ฐานะทางการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ลายเซ็นมือ เป็นต้น (ที่มา: ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เรื่อง หมวดหมู่ของข้อมูล)

กระบวนการจัดทำบัญชีข้อมูล

ที่มา : สำนักงานสกัดดิจิทัลแห่งชาติ

ประโยชน์ของการนำข้อมูลไปใช้

1. ประโยชน์ต่อรัฐบาล

สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลหลากหลายที่ถูกจัดให้ดี ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และนำข้อมูลมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันต่อเหตุการณ์

2. ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ

(1) เกิดการบริหารจัดการข้อมูลในหน่วยงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้บัญชีข้อมูลเป็นเครื่องมือในการบริหารงานข้อมูลเพื่อการเปลี่ยนผ่านระบบขององค์กรไปสู่ระบบดิจิทัลได้อย่างรวดเร็ว
(2) สามารถค้นหาข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานในภาวะวิกฤตได้อย่างรวดเร็ว
(3) ผู้รับผิดชอบในการจัดทำชุดข้อมูลสำหรับภาคประชาชน

3. ประโยชน์ต่อภาคเอกชน

สามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ และนำไปสู่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

4. ประโยชน์ต่อภาคประชาชน

(1) สามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ และเข้าถึงข้อมูลเปิดภาครัฐจากแหล่งเดียวที่ทำให้เข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
(2) สามารถใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐในการนำเสนอร่วมติดตาม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
(3) สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้งานของภาคประชาชน
(4) ความพึงพอใจในการเข้าถึงบริการดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น ตามกรอบโครงสร้างรัฐบาลดิจิทัลที่สู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล